

Vergaderjaar 2008–2009

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 851

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 april 2009

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij drie fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Verordening inzake langetermijnplan noordelijk heekbestand; (Kamerstuk 22 112, nr. 850)
2. Mededeling inzake inzet van ict voor overgang naar een energie-efficiënte, koolstofarme economie;
3. Mededeling inzake strategie voor een sterkere ICT markt in Europa. (Kamerstuk 22 112, nr. 852)

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans

Fiche: Mededeling inzake inzet van ICT voor overgang naar een energie-efficiënte, koolstofarme economie

1. Algemene gegevens

Voorstel: Mededeling inzake de inzet van informatie- en communicatie-technologieën (ICT) voor het vergemakkelijken van de overgang naar een energie-efficiënte, koolstofarme economie

Datum Commissiedocument: 12 maart 2009

Nr. Commissiedocument: COM(2009) 111 definitief

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198049

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: Niet opgesteld

Behandelingstraject Raad: VTE-raad (Telecom deel), raads werkgroep Telecom.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Economische Zaken

2. Essentie voorstel

Europa heeft zich in het kader van het Europese energiebeleid ambitieuze doelen gesteld voor 2020, namelijk 20% te besparen op het primaire energieverbruik, broeikasgasemissies met 20% terug te dringen en het aandeel van hernieuwbare energie tot 20% op te voeren. Om die doelstellingen te halen, is het van groot belang dat de energie-efficiëntie van producten en gebouwen wordt verbeterd. Ondanks de huidige inspanningen zullen de benodigde energiebesparingen zonder aanvullende maatregelen niet snel genoeg worden gerealiseerd. Volgens recente rapporten zouden de huidige maatregelen in 2020 een energiebesparing van ongeveer 13% opleveren, als zij volledig zouden worden uitgevoerd.¹ Het energieverbruik van ICT-producten en diensten belooft circa 7,8% van het elektriciteitsverbruik in de EU en dit zou door intensiever gebruik van ICT kunnen oplopen tot 10,5% in 2020.²

Aanvullende specifieke acties zijn mogelijk en noodzakelijk om de gestelde doelen te behalen. Onderhavige mededeling heeft ten doel om met behulp van informatie en communicatietechnologie (ICT) op grotere schaal in de hele economie energie te besparen. In de mededeling worden oplossingsrichtingen uiteengezet. Enerzijds zijn deze gericht op het reduceren van het energieverbruik van de ICT-sector, anderzijds op de inzet van ICT in alle sectoren van de economie. De ICT-sector kan bijvoorbeeld bijdragen aan energiebesparing in de vastgoed- en bouwsector, door het gebruik van slimme meettechnologie en lichtbeheerssystemen en in de vervoerssector door het gebruik van intelligente vervoerssystemen. Daarnaast kan het gedrag van consumenten en bedrijven worden beïnvloed door het gebruik van slimme meters bij het verbruik van energie.

Tenslotte kan ICT gebruikt worden om een kwantitatieve basis te leggen voor de ontwikkeling, uitvoering en beoordeling van energie-efficiënte strategieën, door het meten en berekenen van het effect van deze strategieën op het energieverbruik. De voorgestelde visie beoogt impulsen te geven aan de bestaande regelgevende en niet-regelgevende maatregelen op het gebied van energie-efficiëntie en daarmee een belangrijke bijdrage te leveren aan de doelstellingen voor 2020.

¹ Zie pagina 12 van het Commissievoorstel, zie tevens COM(2008)772.

² Zie pagina 5 van het Commissievoorstel.

De mededeling vormt de achtergrond voor een aanbeveling die de Commissie in de tweede helft van 2009 zal goedkeuren.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De mededeling heeft met name een agenderende functie door de potentie te benadrukken van ICT bij het behalen van de 20/20/20 doelstellingen. Er wordt geen nieuwe wetgeving aangekondigd en de Commissie komt niet met concrete maatregelen. Er worden geen nieuwe (financiële) instrumenten aangekondigd. De bestaande (financiële) instrumenten kunnen worden ingezet voor energiebesparing m.b.v. ICT, bijv. KP 7 (zevende Kader programma).

Wel kondigt de Commissie aan met een aanbeveling te willen komen. Het is op dit moment nog onvoldoende duidelijk wat er precies in deze aanbeveling zal staan. Naar het oordeel van Nederland zou de aanbeveling zich moeten richten op het uitwisselen van *best practices*, kennisdeling over ICT en energiebesparing en kennisontwikkeling over business modellen voor slimme toepassingen. Bij vervolgvorstellen wenst Nederland aandacht voor het voorkomen van onnodige regeldruk voor bedrijven, aandacht voor een goede rechtsbasis en voor het subsidiariteitsprincipe. Verder is het voor Nederland van belang dat de Commissie bij vervolgvorstellen een degelijk impact assessment bijvoegt, inclusief een volwaardige kosten-batenanalyse.

4. Nederlandse positie over de mededeling

De in de Mededeling genoemde rol van ICT is een ondersteuning van het Nederlandse beleid. De inzet van ICT t.b.v. energiebesparing is reeds onderdeel van lopend beleid, zoals bijvoorbeeld slimme elektriciteitsnetten. Hiernaast is er het generieke programma Duurzaam Inkopen dat voor alle productcategorieën inkoopcriteria vaststelt, waaronder ICT hardware, software en datacenters.

Nederland ondersteunt de opvattingen van de Commissie t.a.v. het gebruik van ICT voor monitoring van energieverbruik als basis voor het beoordelen en evalueren van de effectiviteit van beleidsmaatregelen op het terrein van energiebesparing. Een sterkere nadruk kan worden gelegd op het gebruik van monitoring voor evaluatie en aanpassing van Europese instrumenten zoals Energy Star.

De Mededeling kent een sterk aanbodgerichte benadering. Essentieel bij het daadwerkelijk realiseren van het potentieel voor energiebesparing is het consumentengedrag. Dit element blijft onderbelicht. Dit wordt verklaard door het feit dat het stimuleren van energiebewust gedrag onder de verantwoordelijkheid van de lidstaten valt. ICT kan wel behulpzaam zijn bij het realiseren van gedragsveranderingen, bijvoorbeeld door intelligente meetapparatuur die bij consumenten bewustwording over energiegebruik stimuleert.

Er is geen uitgebreid impact assessment gemaakt. Wel worden cijfers m.b.t. besparingspotentieel genoemd. Hierbij wordt verwezen naar de brondocumenten